

Meno:

Priezvisko:

TESTOVÁ
FORMA

A

Test zo slovenského jazyka a literatúry

Testovanie žiakov 5. ročníka ZŠ

KONTROLNÉ
ČÍSLO

7516

T5-2014

Milí žiaci,
máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

- Test obsahuje 30 testových úloh.
- Na ich vypracovanie máte určený čas 60 minút.
- V teste je
 - 20 úloh s výberom jednej správnej odpovede zo štyroch možností A, B, C, D
 - 10 úloh s tvorbou krátkej odpovede
- Svoje odpovede zapisujte najskôr do testu. Do odpovedového hárka zapisujte odpovede až vtedy, keď ste presvedčení, že ich už nebudete meniť. Hodnotenú budú len odpovede **správne zapísané** v **odpovedovom hárku**. Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom.
- Pri zápise odpovedí môžete používať iba modré pero.
- **Nesmiete používať** mobilné telefóny, zošity, učebnice, slovníky ani inú literatúru.
- Každú úlohu si pozorne prečítajte. Ak niektorú neviete vyriešiť, pokračujte v riešení ďalšej úlohy. Pracujte sústredene a snažte sa podať čo najlepší výkon.
- **Píšte čitateľne písaným písmom!**

Prajeme vám veľa úspechov.

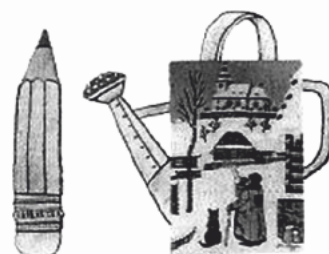
Akademický maliar Svetozár Mydlo sa narodil 10. júla 1948 v Ružomberku. V rokoch 1958 až 1962 tam navštevoval aj Ľudovú školu umenia (dnes ZUŠ). V rokoch 1963 až 1967 študoval na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave. V rokoch 1967 až 1973 pokračoval v štúdiu na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. V roku 1996 dostal Cenu Ľudovíta Fullu a v roku 2000 ho zapísali na Čestnú listinu IBBY.

Venuje sa ilustračnej tvorbe, úžitkovej grafike a maľbe. Ilustroval napríklad knihy *Nevyplazuj jazyk na leva* od Daniela Heviera, *Rozprávky od výmyslu sveta* od Jozefa Pavloviča, *Do Tramtárie* od Miroslava Válka a iné. Jeho kresby poznajú deti aj z populárneho detského časopisu *Slniečko*.

Svetozárovi Mydlovi sme tiež položili niekoľko otázok. A je to výtvarník – nezaprie sa! Ved' odpovedal – obrázkami! Tu je teda náš rozhovor:

Mali ste od malička vzťah k maľovaniu?

Mali ste nejaké vzory či inú motiváciu?

Čo maľujete najradšej?

Zdroj

DRAGULOVÁ-FAKTOROVÁ, D.: Svetozár Mydlo. In: *Kto vám to kreslí*. Bratislava: Daxe, 2006, s. 35.

ISBN 80-968-7237-0

Upravené na didaktické účely

Slovníček

ZUŠ – základná umelecká škola

IBBY – Medzinárodná únia pre detskú knihu. Ich najznámejšou aktivitou je udeľovanie ceny Hansa Christiana Andersena.

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 01 – 07.

01. Napíš priezvisko autora textu ukážky.

02. Dokonči vetu na základe textu ukážky.

Svetozár Mydlo navštevoval ľudovú školu umenia v meste _____ .

03. V ktorom detskom časopise sa objavili kresby Svetozára Mydla?

- A** Rozprávky od výmyslu sveta
- B** Nevyplazuj jazyk na leva
- C** Do Tramtárie
- D** Slniečko

04. Svetozár Mydlo sa venuje

- A** grafike, ilustráciám, maľbe
- B** maľbe, grafike, písaniu kníh
- C** vydávaniu časopisov, maľbe, grafike
- D** ilustráciám, grafike, vydávaniu časopisov

05. V ktorej z možností sú správne usporiadané udalosti v živote Svetozára Mydla?

A

Vysoká škola výtvarných umení
Ľudová škola umenia
Cena Ľudovíta Fullu
Čestná listina IBBY

B

Ľudová škola umenia
Vysoká škola výtvarných umení
Cena Ľudovíta Fullu
Čestná listina IBBY

C

Vysoká škola výtvarných umení
Ľudová škola umenia
Čestná listina IBBY
Cena Ľudovíta Fullu

D

Ľudová škola umenia
Vysoká škola výtvarných umení
Čestná listina IBBY
Cena Ľudovíta Fullu

06. Napíš k slovu *ilustrácia* slovo s podobným významom.

07. Dokonči vetu.

Svetozár Mydlo v ukážke odpovedá na niekoľko otázok.

Autor textu s ním urobil _____ .

Paríž, september

Chère Sofia,

to je po francúzsky drahá Sofia a mne sa Francúzsko veľmi páči! [...] Ešte si trošku poobzerám svet. Ani Paríž nie je zlý! Bývam v hoteli Ritz, ktorý je veľmi elegantný. [...]

Majú tu „TOUR D' EIFFEL“, teda Eiffelovu vežu. To je najvyššia veža, akú som kedy videl. Našťastie je v nej výťah. Výhľad z veže je nádherný, všetko vyzerá maličké ako zápalkové škatuľky so strechami a komínmi.

Predstav si, tu vo Francúzsku nosia ľudia chlieb pod pazuchou a je dlhý ako ockov dáždnik. [...] A propos, čo nové doma?

Pozdravujem Ťa a bozkávam.

© Alica Záhorská

Zdroj

LANGENOVÁ, A.: *Listy od Félixia*. Bratislava: Ikar, 2003. ISBN 80-551-0654-1

Upravené na didaktické účely

Slovníček

A propos [apropo] – mimochodom

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 08 – 14.**08.** Ktorá dôležitá časť listu nie je uvedená v texte ukážky?

- A** Podpis odosielateľa
- B** Oslovenie adresáta
- C** Pozdrav odosielateľa
- D** Informácia adresátovi

09. Nájdi v texte jednu zdrobneninu a napíš ju.

10. Koľko prirovnaní je v texte ukážky?

- A** tri
- B** dve
- C** jedno
- D** žiadne

11. V ktorej z možností je správne napísaná adresa?

A	B	C	D
Kamarátka Sofia Veselá Bratislava 851 04 Konvalinková 19	Sofia Veselá Kamarátka Konvalinková 19 Bratislava 851 04	Kamarátka Sofia Veselá Konvalinková 19 851 04 Bratislava	Sofia Veselá Kamarátka 851 04 Bratislava Konvalinková 19

12. V ktorej z možností je správny zápis priamej reči a uvádzacej vety?

- A** „Félix odpovedal:“ Bývam v elegantnom hoteli Ritz.
- B** „Francúzsko sa mi veľmi páči! nadšene zvolal Félix.“
- C** „Poznáš hlavné mesto Francúzska?“ opýtal sa Félix.
- D** Hlavné mesto Francúzska je Paríž, „odpovedala Sofia.“

13. V ktorej z možností sú slovné druhy usporiadané v poradí:

zámeno, prídavné meno, podstatné meno, sloveso, číslovky?

- A** Sofia moja drahá, prídem 6.12.
- B** Drahá moja Sofia, prídem 6.12.
- C** Prídem, moja drahá Sofia, 6.12.
- D** Moja drahá Sofia, prídem 6.12.

14. Utvor od slovesa v nasledujúcej vete 2. osobu množného čísla minulého času.

Bývam v hoteli Ritz.

[...]

Stupava má svoje meno údajne od stupy, lisu na olej. Tak sa volali aj lisy na súkno. Stupa bola však aj jama na zachytenie zveri alebo aj zariadenie na drvenie skál. Ľudová povesť názov odvodzuje od stĺpa s pávom, do ktorého sa vojaci kedysi učili triafať. Stĺp páva sa po záhorácky povie „stúp páva“...

Voľakedy kolovala slovná hra o tupom noži: To sú nože zo Stupavy, s tupým ostrím. Stupava má slávnú minulosť. Voľakedy dávno tu bola rímska vojenská stanica.

Ja sa hry neviem nabažiť.
Zavediem zástup na pažiť,
vyhrknem pekné slovo Rím.
Vraví to niečo niektorým?
Dvierka vám zlaté otvorím
a už aj s chuťou hovorím.

Postavím Rím aj pokorím –
vysnorím dačo, spotvorím,
prekrásny obraz vytvorím.
Riman sa nesie Záhorím...
Pri Stupave s ním táborím
i s jeho zlom a príkorím.

Zdroj
MORAVČÍK, Š.: Stupava. In: *Veselé potulky po Slovensku*. Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2003, s. 264 – 265. ISBN 80-7090-703-7
Upravené na didaktické účely

Slovníček

pokoriť – ponížiť, zahanbiť
vysnoríť – vypátrať, vystopovať
príkorie – krivda, nepravosť
nabažiť – nasýtiť

© Alica Záhorská

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 15 – 21.

15. Podľa ľudovej povesti je názov mesta Stupava odvodený od

16. Napíš, čo znamená slovo *stupa* na základe textu ukážky. Napíš len jedno vysvetlenie.

17. V ktorej z možností je slovo s opačným významom k slovu *ostrý*?

- A tupý
- B tvrdý
- C bodavý
- D štipľavý

18. V ktorej z možností je kľúčové slovo druhého odseku textu ukážky?

- A** lis
- B** stĺp
- C** páv
- D** nôž

19. V ktorej z možností sú obidve slová utvorené pomocou predpôň?

- A** vraví, vytvorím
- B** táborí, otvorím
- C** odvodí, zachytí
- D** postaví, hovorí

20. Napíš, ktorým slovom sa končí opytovacia veta v texte ukážky.

21. Vypíš z rýmov básne dve slová, ktoré sa nerýmujú so slovom Rím.

22. V ktorej z možností sa uvedené slová zhodujú v rode, v čísle a v páde?

- A** kresba detí
- B** ľudovú školu
- C** ilustroval knihy
- D** niekoľko otázok

23. V ktorej z možností je pravopisne správne napísaná veta?

- A** Strýko Juló Malý býva v Spišskej novej Vsi.
- B** Rieka Váh preteká cez Dubnicu Nad Váhom.
- C** Turisti aj filmári často navštevujú spišský hrad.
- D** Najvyšším pohorím Slovenska sú Vysoké Tatry.

24. V ktorej z možností je predložka z uvedenej vety?

Stál som a čakal som na teba dlho.

- A** som
- B** a
- C** na
- D** dlho

25. V ktorej z možností sú správne určené pády podstatných mien z nasledujúcej vety?

Stupava má slávnú minulosť.

- A** nominatív, nominatív
- B** nominatív, akuzatív
- C** akuzatív, akuzatív
- D** akuzatív, nominatív

26. V ktorej z možností je uvedené správne poradie chýbajúcich písmen nasledujúcej vety?

S_pot hada v_lákal b_linožravce z úkr_tu.

- A** i, y, y, y
- B** i, y, i, i
- C** y, i, y, i
- D** y, i, i, y

27. V ktorej z možností sa mení výslovnosť predložky pri spodobovaní?

- A** s pávom **B** s havranom **C** s trasochovom **D** s kukučkou

28. Prečítaj si nasledujúci text.

Slovo pirát pomenúva človeka, ktorý lúpi na mori. Pirátov od nepamäti lákalo bohatstvo, zábava a moc. Boli tu už v časoch starého Grécka a Ríma. Ak chceli mať piráti úspech, museli svoju korisť vypátrať. Používali kompasy, čítali z hviezd. Jednou z najvzácnejších pirátskych koristí boli námorné mapy, ktoré im umožnili rabovať neznáme oblasti.

Prečo piráti nemohli lúpiť na Slovensku?

- A** Naša krajina neleží pri žiadnom mori.
B Plavili sa bez kompasu a nenašli nás.
C Na našom území bolo málo bohatstva.
D Nemali povolený vstup na naše územie.

29. Prečítaj si nasledujúcu ukážku.

Za lesom na zelenej lúke stál domček, v ktorom bývali Janko a Marienka. Raz sa deti vybrali do lesa na jahody. Jahody veľké, červené ich zaviedli až k medovníkovej chalúpke. Ježibaba si na deti brúsila zuby, ale múdry Janko s Marienkou jej prešli cez rozum.

Rozprávka v podaní Pavla Dobšinského – upravené na didaktické účely

Kto je vedľajšou postavou v uvedenej ukážke textu?

- A** Janko
B Marienka
C ježibaba
D mamka

30. Čo je charakteristické pre ľudovú rozprávku?

- A** Viaže sa k určitému miestu, historickej udalosti alebo osobe.
B Vyjadruje túžbu človeka po dobre a spravodlivosti, autor je neznámy.
C Krátky poučný príbeh, v ktorom vystupujú zvieratá s ľudskými vlastnosťami.
D Vymyslený príbeh, v ktorom sa prelínajú skutočné a fantazijné javy, autor je známy.

KONIEC TESTU

